

Unghvár, auguszt. 13.
1864.

FELVIDÉK.

Második évi folyam
33. szám.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

S

az ungh- és zemplénmegyei gazdasági egyletek, az ungh-szerednyei borászati társulat,
és az unghmegyei takarékpénztár

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési ára: Egy évre 6 for.
Fél „ 3 „

Hirdetések jutányosan közöltetnek.

Felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos

Bánóczy Ferencz.

Szerkesztő és kiadó hivatal, hová a kéziratok és
előfizetési pénzek küldendők, kis-híd utca
Özvegyi ház első emelet.

A felső-magyarországi szintársulat állandósításáról s a vidéki színészet nyugdíj-intézetéről.

(Vége.)

„A vidéki drámai színészetet veszély fenyegeti“ így kezdém szerény cikkemet — és ez igaz; megmentésére szent hitem szerint csupán az általam itt rövid kivonatban bemutatott nyugdíjintézeti alapítvány lenne a mód; hazafiság által ez intézetet a nemzetiségnek megmenthetni, mert ha e nyugdíjintézet létesül és létesülni kell, rögtön más lendületet vesz a vidéki drámai színészet ügye-
is. — A nemzet jelenleg alvó figyelme felbresztetik — mondom „alvó“ és miért alvó? — mert nem hiszi, hogy e szent ügy beteg, nagyon beteg, s már már kondulni akar fölötte a halálharang. — de hiszek a magyarok istenében — hogy e nagy beteg mielőbbi üdülésére a legjelesebb orvos a hazafiság oly receptekkel áll elő, melyek által a nagy gyógyszerárban, a hazában találandó biztos gyógyszerek által e veszélyes beteg rövid időn talpra áll.

Igy aztán ha nyugdíjintézetünk lesz, anyaszínházunk — vidéki színészetünk lapunk sat. megvagyok győződve és azt hiszem — velem e fontos ügy felfogói mind, hogy rögtön találkozzanak fiatal, jeles tehetségek hazánkban, kik talán már eddig is hajlammal viseltettek e nemes és hazafiságunkra oly életkérdéses pályára képezendik magokat — eljönnek megnevesíteni és segíteni újjászületni azt, mert akkor büszke leend minden képzett és tanult fiatal egyén magát színésznek nevezhetni, biztosítva lévén jövődjére, míg eddig a nemesebbek kénytelenek voltak, hogy aggkorukat biztosítsák — fájó szívvel a nemzetiség e hathatós intézetét elhagyni. Sokan vannak hazánkban ilyenek, kik jelenleg is a haza szolgálatában állanak és tekintélyes hivatalokat viselnek; nem lévén feljogosítva azon tisztelt tekintélyes egyének neveit itt elősorolnom — nem is tehetem — de ha e nyugdíjintézeti alapítvány nem akarna létesülni — közönyösség vagy hanyagság következtében — igazolásomul felszólítandom őket, hogy mind szent igazság, miket itt ez intézet okvetetlen alapítása érdekében felsoroltam.

Végre hogy kimerítőleg irtam légyen és hogy számithassunk ez intézet mielőbbi megapítására — még kénytelen vagyok Szabó József szinigazgató urhoz néhány szót intézni.

Őn uram a nemzet napszámásai között méltólag a legelső helyet foglalja el.

Huszonhárom éve már hogy a magyar-nemzeti színészetnek méltó érdemkoszorús egyik legjelesebb igazgatója a vidéken; — hogy hány jelest nevelt a m. művészetnek, itt nem célozom elősorolni — tudják mind azok kik jelenleg is élve ön által boldogok.

Jogos hazafiai büszkeséggel mondhatja el ön — de ki ne tudná hazánkban, hogy nemzeti szép dalainkat a haza büszkeségére és nagy örmére összes Európával megismertette.

Két házat és még több kört épített ön a nemzetiségnek — igaz hisz ön a nemzet valódi napszámása lévén, magának nem építhetett — miután a nemzetiség ön előtt mindig első helyen áll.

Önnök ezen érdemeit fölhozva, nem szándokom erélylyel töltött életbiographiáját ide följegyezni, mert arra az egész lap terjedelme sem lenne elég — de csupán azért említem meg: hogy most már a kivitel egyedül öntől függ, mint a jelenlegi felső magyarországi állandó szintársulat igazgatójától.

Ha ön képes volt két és több házat építeni — hol nem segített senki — hiszem hogy ennek is képes lesz ön alapját biztosan megvetni — mert hiszem, hogy most e haza minden lelkes fia és leánya legalább egy darabka téglával járuland hozzá.

BERZSENYI KÁROLY.

Válasz

Bernáth Dezső levelére

az állandó színház érdekében.

Édes barátom! A „Felvidék“ mult heti számában hozzám intézett leveled — habár nem tagadhatom, hogy némi aggodalommal tölté el lelkemet, még is — sokkal nagyobb örömet szerzett nekem, hogy sem azt e a kis ideig is magamba fojthatnám.

Örültem, mert soraid arról győztek meg, hogy számosan vagyunk, kik Unghvárott egy állandó magyar színház szükségét nem csak belátjuk, de sőt annak mielőbbi létrehozását minden áron elősegélni készek is vagyunk. Minden áron mondom, mert én nagyobb gyakorlati hasznát látom egy állandó magyar színháznak itt a kárpátok tövében, mint annak idejében az egész haza részvéte s istápolása mellett felépített nemzeti színháznak az ország szívében.

S minthogy arról is megvagyok győződve, hogy ezen nézetemet Unghmegye minden lelkes fia, kinek a közműveltség s nemzeti nyelvünk művelése igazán szíven fekszik, egyaránt osztja és pártolja, — csak is az tölti el mint fennebb mondtam — lelkemet némi aggodalommal, hogy ezen szent eszme keresztülvitelének megkísértésére az első lépést csekély személyemnek kell megtenni.

Azonban ismerve azon páratlan lelkesedést melylyel székvárosunk s megyénk közönsége a színiügy iránt viseltetik, s bizván abban hogy ti barátim kik ez ügyet szinte közügynek tekintitek, hathatósan fogtok támogatni; méltó okom van remélni, hogy a bennem helyezett bizalomnak könnyen megfelellhetek.

A mi az építendő színház körüli nézeteimet illeti, a legelső tanácskozmány alkalmával fogom elmondani.

Honfiai üdvözlettel maradván

Császlócson, augusztus 9-én 1864.

Öszinte barátod

Petrovay Ákos.

Felhívás!

Fennebbi soraim értelmében egész bizalommal felhívom mindazon lelkes honfiakat,

kik Unghvárott egy állandó magyar színház építését jónak, és szükségesnek látják, s ennek kivitelében váll-veve közreműködni kívánnak, hogy előleges tanácskozás s a színházi bizottmány megalakítása végett f. hó. 21-én délután 4 órakor a „kék golyóhoz“ címzett vendéglőben megjelenni szíveskedjenek.

Kelt Császlócson, augusztus 9-én 1864.

Petrovay Ákos.

A zempléni lovar-egylet.

E megye fiai m. év octob. havában tették első kísérletüket a nemes sport gyakorlatában. Ha az általa nyújtott pillanatnyi élvezet elröppentek immár? ha annak semmi nyomát sem látnók magára a löverseny jövőjére vonatkozólag? fenmaradt mégis egy elévülhetetlen becsé, — és az emberbarátnak a történeken pillanatig elmerengni a lélek nemesebb örömei közé tartozik. Hiszen megtermé az legáldásosabb gyümölcsöt, midőn „inség és nyomorral küzdő édes testvéreink felsegélését“ tüzvén ki cézél: a legszentebb oltár, a szenvedő emberiség oltárán róvta le adóját; — és e nemes vonásánál fogva áldott annak emléke a közönség előtt — kitörölhetetlen az a hálaadó keblek szentélyében! és aztán: a mai szétzilált, még a társadalomra is rothasztólag ható körülmények közt, concentrálása az összhangzó becsületes érzelmi elemeknek ott ahol lehet — a társadalmi téren, annyi veszteségeink közepette pártai nyereség bár, nem értéktelen mégis akkor midőn a közügyek iránti érdekltséget, külön való magány érdek, közöny, semlegesség, — erkölcsi halálunk mind meg annyi vészes jelenségei már már felváltani látszanak. Csak az igazságnak tartozunk azért, midőn még ma is méltányos előismeréssel emlékszünk azokról, kik a mult évi kettősen nemes irányu löversenynek szerencsés sikerén közreműködtök: tisztelő üdvözet a vezéraknek épp oly mérvben, mint kik erélyes tényezői, s végül egyszerű homok hordói valának! Övék az önértet jutalma.

Ámde, kétségbe nem vonható kihatása volt ez első kísérletnek a lovar-egylet jövőjére is. Im, hogy mennyire felvillanyozá az a sport-kedvelőket, mily általános érdekltséget ébresztett? örvendetes tanulmánybizonyítványa annak a tények által igazolt azon következmény, miszerint az indítványozók által ez év febr. havában történt első felhívásra nem csak e megye, de az ország különböző részeiből csoportosultak az aláírók úgy, hogy az előleges programban meghatározott létszám az indítványozók élén álló gr. Andrassy Aladarhoz bejött csak három aláírási iv kimutatása folytán is betöltve lévén — nem csak, de immár túl haladván azt: május 30. az alakuló gyűlés megtartott melyben az egylet magát alakulónak nyilvánítván, im lényegesebb határozatait:

„Az egylet 6 évre kötelezett 10 főt o. é. fizető részvényes tagok által alakítatik; verseny helyül S. a. Ujhely mellett a legalkalmasbb helyen elnyuló 1000 bécsi öltre kikerekítendő ugynevezet „Rákóczygyep“, — határnapul ez évre oct. 23-ka tüzetik ki; alapszabályokul a pesti egylet alapszabályai fogadtatnak el; a versenyt megelőző napokban, a lapok útján köztudomásra teendő nagy gyűlés fog tartatni, melyben intézők pályabírák, titkár, teher ügyelők sat. fognak választatni — annak vég-határozatáig a szükséges teendőket az indítványozó választmány intézendő, mi végből az előleges intéz-

kedések eszközésére ideiglenesen gr. Andrássy Aladár és Boronkay László intézőkül, Wass Gyula titkár és pénztárnokul kéretnek fel; az alapszabályok a Helytartó-Tanácsához felterjesztetni — a részvényesek, részvényeik szept. 1-ő napjáig történendő beíratására felkérőit határozattak.*

A f. év febr. 26-án egybegyűlt indítványozók névsora: gr. Andrássy Aladár, gr. Forgách Kálmán, Vladár Tamás, Cseley János, gr. Sztáray Antal, Molnár István és Boronkay László.

A f. év május 30-án S. a. Ujhelyben tartott alakuló gyűlésben, hol fentebbi határozatok hozottak — jelen voltak: gr. Andrássy Aladár, Komáromy József, Szirmay Gyula, gr. Sztáray Antal, Dokus József, Molnár István, Wass Gyula.

Junius 26-án végre Kelecsényben választmányi gyűlés tartott, hol az ide mellékelt „löversenyek sorozata“*) egészített ki; jelen voltak: gr. Andrássy Aladár, Cseley János, Komáromy József, Vladár Kristóf, Vladár Tamás, b. Barkóczy Mihály, Boronkay László, Molnár István és Kazinczy Andor.

Az egyetli részvényesek névsora annak idejében fog közöltetni.

És midőn az ekként alakult egyesület testvéri bizalommal üdvözölve a szomszéd megyék lelkes honleányait s fiait, őket részint közreműködésre, részint versenyünk megjelenségre egész tisztelettel hívta fel, azt azon edes hit reményében teszi, miként felhívása viszhangra találand! és miként is ne? Hisz e nemzet fiait egy testvéri érzelme összeforvra mindig s mindenütt hol a nemzet-életérő legparányibb látketését tapasztalják, oly örömet találkoztak, oly szívesen nyújtják egymásnak segéd kezeket: leterelve ma a legszentebb küzdőtér — ösünk talajáról találkoznak ott, hol a rokon keblüket a nemesebb élvek mellett, a testvér-barátok viszontlátás örömei, a nemzet gazdasági érdekek egyesítendők — találkoznak a verseny lovagiasan nemes társadalmi terén is!

Wass Gyula.

A szegény-ügy honunkban.

(Edinburgba, K. . A . . uk.)

II.

(folytatás.)

Nézeteim szerint e két pont nem a koldulási elv mellett, sőt nagyon is ellene harszol, mert míg egyfelől egy, a nemzeti jövedelmet általában nem nevelő osztályt nagyon is drágán táplálunk polgárainkkal, addig másfelől a rendszer folytán szabadalommal ruházzuk föl a henyéletű erkölesteleneket, hogy menjenek és hirdessék a bűnnek ígét; hiútsék el a nép között a romlottság magvait; hogy a mennyire töltik telik szögezzék magokat ellen a népművelés üdvös eszméjének, hogy kemé-

*) Jövő héten közöljük.

Szerk.

TÁRCSA.

Érzeményim.

Érzeményim termőfáját
Meghajolni érzem mostan!
Érett gyümölcs van az ágon,
Le kell szednem, le kell most van
Az ideje, le ne hulljon —
Ne a sárba mely körülvesz:
Lelkem termé e gyümölcsöt,
Nem illenék hozzá, — nem ez!

Lelkem ujon ért gyümölcse
Jer, jer ide kebelemre,
Ily helyet nem lelsz magadnak
Hullj bár hová, hullj bár merre.
Ki öntülne hübben, jobban
A szülénél magzatának? . . .
Lelkem edes új vendége,
Keblemben új élet támad!

Oly sokáig hallgaték, oly
Régen terme dal szivemben,
Hogy az ősznek dervirága
Sem fehérlett el régebben.

nyítsék meg embertársaik szívet, vagy undorítsák el azokat a nyomor fitogtatása által; s végre, hogy hódítsanak meg mentől több polgár szívet henyéletmódjoknak, mi pedig a már előbb ferde fogalmakkal megtöltött nép között nem oly nehéz kivitelű dolog.

Ha tét a tét volnánk, e szavainnál kérdő tekintet vetne ön reám, s én megértve azt, állítasomnak pontonként eként adnám magyarázatát;

Először is emeli-e azon osztály a nemzeti jövedelmet, mely egész tevékenységét arra használja, miszerint a polgártársai által már egyszer tiszta jövedelmé tett tőkét, maga részére ismételt jövedelmé változtathassa? Nem, az nem emeli, de sőt fogyasztja azt; még pedig, mi igen különös, dolgozva; mert tagadhatlan az, hogy oly erejébe kerül e fogyasztás, melyet ha bár mily csekély jövedelmű ügyletbe fektetne is a nemzet, a belőle húzott haszon még is jelentékeny volna. Vagy talán azt veti ön ellen, hogy e jövedelem a polgárok fölöslegéből gyűlvőn be, az adakozókra nézve nem terhelő, míg a kéregetőkre fontos?

Tekintszen körül honunk különböző osztályain, s megfogja látni, hogy a fillérek, melyek a koldus kalapjába hullanak, csupán a környöretes szírv vagy előítélet bírja kisajtolni adói kezeiből. Oh sokan, nagyon sokan vannak, kik iparkodások után is csak alig élhetve el, az alamizsnát jobban megérdemlenék, mint talán azok, kik kapják! És dacára mégis az adományoknak, mely sok adóra nézve igen is jelentékeny, ugynevezett szegényi osztályunk valóban sajnálandó állapotban van; nem érve ide azon részt, mely némely körülmények s okok miatt a többiek fölött előnyvel bír. Honnan van az; ki-magyarázza meg e paradoxonszerű viszonyt?

Először is: az osztály erkölcsi súlyedségében köll az okot keresnünk, mert míg a keresők jövedelmeik egy bizonyos részét a szegényeknek szánva, megtakarítják, addig ezek a beszédett könyöradományt dorbézolva kicsapongások között pazarolják el.

Másodsor: az adakozók hidegülő szívében ezek ugyan is naponként sőt óránként látva a nyomor legkülönösebb nyilvánulatait s tapasztalva, hogy a legnagyobb inséget mutató gyakran vásott esaló, sőt tudva azt, hogy a valóban nyomorék kéregetők nagyobb része is, hogy annál inkább és bizonyosabban fölgerjesztesse az emberek részvétét, külső szerkekkel igyekeznek nagyítani sérveit — eltompulnak, elfojtják a részvétet, mely kebleikben nyilvánulni kezd.

A mi a második pontot illeti, nevezetesen, miszerint jelen szeg. ápolási rendszerünkkel veszélyes szabadalmakat osztunk saját romlásunkra, nem hiszek embert, ki csak egy mélyebb tekintetet vetett valaha ez ügyre, hogy velem egy értelemben ne volna: vegyen elő egy bűnügyi sorozatot s megfogja látni, mily nagy azon bűnök száma, mely a kéregetési elvvel összekötetésben áll, mely abból folyólag jött létre, vessen egy tekintetet honi vásáraink, sokadalmainkra s fog látni ott egy sereg naplopót, kik többnyire a kéregetés ürügye alatt a zsebmetszés di-

szes mesterségével foglalkoznak. Hallgassa meg a munkas osztály panaszszavát, melyet a kéregetők által elkövetett csínyek, csempészések miatt emelnek.

Vegye figyelembe, hány koldus kém van, kik alá zatosan, meghunyaszkodva lesik ki a gyanutlan gazda háztájékát, hogy éjjel aztán annál könnyebben történhessék a szándékolt lopás, rablás. Elemezze a bűnöket, mint minők például: dologkerülés, arczatlanság, könnyelműség, fajtalanág- orzás, alatomosság- tetetés, nem legnagyobb szerepet játszó emindezek kifejlésztésénél a kéregetési elv által létrejöni engedett többrendbeli példa? Vizsgálja meg, nem növekszik-e napról napra a csavargók s azon lények száma, kik naplopók és koldusbojtárok név alatt ösmeretesek; kik azon okból növelik önmagokkal a szeg. oszt. számát, mert dolognelküli jövőt látnak?

(Folyt. köv.)

Karlsbadi-fördő

augusztus 8.

Édes Ferim! Talán érdekelni fog az itteni életmód, egy pár sorban leírom megkísértem azt.

Karlsbad Csehország kitünő fődője, egy szép város, mely fenyökkel borított hegyektől környezve díszes völgyben fekszik s melyet a Tepele víze hasít. Kitünő tisztaságu kultivált útja 14 mérföldnyi van, melyen az ember mindenütt sétálókra talál, minden út hegynek vonul fölfelé, a legmagasabb az ugynevezett Belveder 270 lábnyi; melyre a farság bőven jutalmazva van, mert minden pont a legfelségesebb kilátást nyújtja a szemnek. A víze meleg, különösen a Sprudel, mely arról nevezetes, hogy 70 foknyi meleg forrásába tett tárgyak egy nap alatt megkövesednek; nevezetes források még: Markbrun, Mühlbrun, Neubrun, Theresienbrun, Ligeaequelle, Russisquele, — ezekből iszik a beteg orvosa rendelése szerint, s a mennyiben ez idén a vendégek száma 5070-re megy egész ostrommal jut az ember pohár vízéhez, mit elvégezvén, el-megy reggelizni. Sajátságos látvány, hogy kiki papiros zacskóba hozza süteményét, melyet reggel elköltendők hisz: a reggelizés a fődő főhelyén az ugynevezett „rét“ tétlen lévő elefánt éskorona kávéházakban szokott megtörténni, hol gyenge kávé s pohár tej mellett elnézegetjük az előttünk elvonuló mindenféle nemzetiségek tarka vegyületét; ezután a társaság szétoszlik, egy része fürödni, más része sétálni siet, hogy ebédelj, mely már egy orakor kezdődik ismét találkoznak egymással. Ha a rossz cseh-konyhát általán jónak lehet mondani, (mert mondhatom magyar ember az itteni üres étlapokból alig szerkeszthet össze egy silány ebédet) akkor még legajánlhatóbb a Sal de Sax, melynek csinos helyisége s jó kiszolgálata a legnagyobb vendég-koszorut látja el; kétszer het nkint a nevezett vendéglő előtt délután 4 orakor zene van, szombaton pedig táncestélylyel reunion; ugyan itt tegnap este egy magyar huszár-tiszt csinos tánczával elra-

Most ujonnan érzem, — érzem
Hogy az ágon új gyümölcs ért;
Le kell szednem, le ne hulljon
Ugy sem adnám semmi kincsért.

Itt van . . . itt van már kezemben
Drága gyöngye hű szivemnek,
Magva érett . . . elvetem és
Abból új dalok teremnek, —
Olyan forrók, oly hevültek,
Mint e lélek honszerelme;
Gonddal ápoltd föld ölében
Uj virág mért nem teremne? . . .

Z - I.

A fontos iromány.

— Angol elbeszélés —

(folytatás.)

A levelet megírták, be is pecsételték, el is küldték. Három nap múlva válasz is érkezett. A „miniszter melletti titkári állomás megürült s fontart-ják számomra, s ez által alkalom nyílik ügyességet kifejteni s nem sokára oly helyet elfoglalni, mely fényes, ragyogó hivatalhoz vezetend“ volt a válaszban.

Ezért hitt atyám szobájába. A kilátás nem volt megvetendő. Barátkozni kezdtem a gondolattal, hogy

nem Oxfordba, hanem Londonba megyek. A nagy város kezdett tetszeni. Fialat voltam, fantáziám eredeti, romlatlan állapotban szép jövőt, boldog kort teremtett magának. Csak az tudja ki ifju volt (s ki nem volt ifju?) hogy miről nem ábrándozik a fiatal elme! Minő vágyak fészkelik be magokat a kebelbe! mily tündérek lebegnek el szemünk előtt! Minden ifju legokosabbnak, legbámultabbnak; minden ifju egy kis királyság fejedelmének hiszi magát. Boldog idő! boldog ábrándozás! Atyám szeretett volna honn tartani a legközelebbi bábra s nagyon le volt verve, midőn mondtam, hogy, ha már azzá lettem a mi, igyekezem mindjárt pontosságom által kitünni. Ez alapíthatja meg szerencsém, ez leend a legjobb ajánló level számomra.

Szüleim belátták szavaim igazságát s nem szölk ellene.

Másnap atyámmal Londonba utaztam. Bemutattott a nagy férfunak; elfoglaltam íróasztalom, szép lakásomat a sz. János tér közelében, s csak hamar elbucsztam jó öreg atyámtól, ki a legnagyobb sietséggel távozott haza, hogy a nemsokára adandó nagy estélyre előkészületeket tegyen. *

Hivataloskodásom első napjaiban semmi nevezetes nem adatott elő, s én látva, hogy nem igen ölnék a munkával, a szobában szétszórva heverő kék könyvek lapozgatásával kezdtem mulattatni műzsámát.

Ezt arra magyarázták, hogy munkakedvelő vagyok, mi ily fiatal embernél igazán méltánylandó.

gadtá az ugráláshoz szokott közönséget. Itt. mulatásunk legkellemebb estvéje a Porosz király elutasítását megelőző este volt; szállásával szemben egy magaslaton a Porosz sas fénylett legdíszesebb világításban, a gyönyörű sötét fényvesektől környezve a Tepel vizére átvonuló három hid teljes fényben uszott, a városban is számtalan transparent volt látható, különösen feltűnt egy fényes kristály-üveg bolt, mely felett az emeleten a fő rangúak estélyt rendeztek a király tiszteletére, szokatlan zajjal töltötte el a magyar ember fülét a sok „lebe hoch“ kiáltás; a másik volt Otto görög király, kit hasonlóan akartak megtszítani, s egy a közepén O betűvel ellátott obelisket színes lámpákkal díszítve meg is gyújtottak, de azzal a többit csak hamar elmosta a zúgó zápor. Karlsbadnak gyönyörű színháza van három sor páholylyal, az előadás fél hétre kezdődik, hogy a jókori lefekvést megszokott fürdő vendégek ne panaszkodjanak, különösen a nők, kik reggelenkint fürdővel s neveltséges fényűzéssel öltözve jelennek meg a kútnál.

Ezek voltak karlsbadi élményeim, melyeket már meguntam, haza vágyom véled is egy kézszoritást váltani. *)

Orosz Márton.

Ujdonságok.

† A nagy Kazinczy Ferencz édes leánya Kazinczy Nathalia özv. Hrabovszky Sándorné Ungvárott f. hó 7-én hosszas szenvedés után jobblétre szenderült! Temetésén, mely egészen egyszerű volt, gyermekein, unokáin s egy pár rokonán kívül még számosan vettek részt. Szép figyelmet tanúsított a Kazinczy név iránt a helyben működő dal-színmű társulat igazgatója is, ki az opera tagjaival elzengett alkalmi gyász-énekekkel fejezte be a temetkezési szertartást.

* Az unghvári legközelebbi országos vásár jövő hó 5-én fog megtartatni.

* Az itt működő dal-színmű társulat nem Munkácsra, de S. a. Ujhelybe megy e hó végével. Reméljük, hogy a lelkes ujhelyiek által szép pártolásban fog részesülni ezen derék szintársulat.

* Kassán egy férfi szabó bérletet nyitott férfi öltönyökre; ez élelmes kereskedő ugyan is 60—80—100 forint évi fizetésért minden évszakban új ruhával látja el a bérlőket, kik azonban a lejárt évszakban elviselt ruhaneműket visszaadni tartoznak.

* A zempléni lovar-egylet f. év október hó 23-án a S. a. Ujhely mellett levő Rákóczy gyepen lövésznyt rendez.

* A „Közérdekek csarnoka“ mint a „Nyilttérben“ olvasható, ez uttal nem fog megindulni.

* Az alsó-szabolcsi tiszasabályozó társulat Széchényi tiszteletére szobort állíttat Tiszán.

*) Hozzon Isten szerencsésen, óhajtván vár és szívesen üdvözl az egész vármegye. Szerk.

Megbízta, hogy a pártfogóm asztalára tett levelekre válaszoljak. Nem kis kitüntetés volt rám nézve! Most már aztán nem lehetett lapozgatnom a két könyvben; hanem dolgoznom kellett reggeltől estig még akkor is, midőn a többiek már mind haza távoztak.

Sokszor ötven levél is hevert még asztalomra a hivatalos óra elmulta után. Legtöbbszörre kérelmek voltak, melyekre vagy kedvezőleg, vagy elutasítólag kelle felelnem. A kedvezőtlen választ a legfinomabban kelle a kérelmezőknek tudokra adnom, nehogy túlságos bubánat fogja el szívüket.

Már annyira megelégedettek voltak e fajta munkámmal, hogy félni kezdtem, hogy minden időmet, szép ifjúságomat csak ezzel fogják előlni. Hogy csak levélíró, gép maradok teljes életemben. Szomorkodni kezdtem!

Egy este nem a legjobb kedvvel távoztam haza, mert kénytelen valék egy kellemes meghívást elutasítani dolgaim miatt. Szobámba zárkoztam. Két csomó kérvény hevert előttem, melyek mindegyikére kedvező választ kelle adnom. Egyszerre csak kopognak, a hivatal szolga lépett be s irást adott át, melynél fogva rögtön Downingstreet-ba kelle mennem.

A szegény ember csak engem talált honn a titkárok közül.

Midőn rendeltetésem helyére megérkeztem, azonnal pártfogómhoz hívtam, ki pár minister társával elvégezvén dolgát, éppen rám várt.

szadob alatt, mint a hol a szabályozás kezdődött. * Bereznán (Unglmegeyében) kiűtött a marhavész.

A sárospataki jogacadémia tanterve 1861/2. évre.

ELSŐ ÉV. Téli félév. Bölcsészeti történelem. — Jog és állam tudományok körisméje. — Nevelés. — Egyetemes történelem. (6 és középkor.) — Diplomatika t. i. ó-írásban, jeltan, irálytan. — Latin irodalom. — Magyar irodalom. — Nyári félév. Bölcsészeti történelem. — Ausztriai birodalom különösen Magyarország államrajza. — Magyarország történelem. — Egyetemes történelem (új és legújabb kor). — Latin irodalom. — Magyar irodalom.

MÁSODIK ÉV. Téli félév. Észjog (magán és köz jog. — Római katolikus egyházjog. — Római jog. — Tétéles nemzetközi jog. — A magyar törvényhozás és jog története. — Magyarország közigazgatás. — Egyetemes államrajz. — Nyári félév. Észjog (nemzetközi jog). — Protestáns egyház jog. — Bányajog. — Magyar magánjog telekkönyvvel. — Csőd-törvény. — Osztrák büntető törvény. — Politika. — Rendészet.

HARMADIK ÉV. Téli félév. Osztrák polgári törvénykönyv. — Magyar büntető törvény és eljárás. — Nemzetgazdaságtan. — Nyári félév. Magyar polgári törvénykezés. — Törvénykezési és közigazgatási irály. — Pénzügytan. Osztrák tételestörvényi törvényisme. — Váltó s kereskedelmi törvények.

Iskolai év. Az iskolai év szeptember 1-ső napjától a következő év július 20. napjáig tart. Beírás. A beírás, érettségi bizonyítvány előmutatása mellett, csak szeptember 1—8 napján történhetik meg. Iskolai díjak. Beírásért 3 fr. Tandíj félévre 10 frt. 50 kr, a mit félévenként előre kell befizetni. Mindenik félévről külön álló bizonyítvány adatik, egy forintért; ezenfelül peccételés díja a főiskolai szénionnál 20 kr. Törvény 10 kr. Az akadémiai törvények aláírásáért 3 fr. 68 kr; más iskolából jöttektől 1 fr. o. é. Kiadta Sárospatak július 21. 1864.

A főiskolai igazgatóság.

Színház.

— Szombaton, augusztus 6-án Kra'znai Mihály jutalmául másodszer adatott: „A király házasodik“ eredeti udvari vígjáték 3 felvonásban, írta Tóth Kálmán. Philippovicsné (Robert Károly özvegye) kitünően játszott, szavalni a női személyzet közt csak is a t. művésznő tud szabályszerűen, játéka tanulmányozott, taglejtései is rendesek, s öltözete oly fényes volt, hogy a fővárosi színpadra is oda illett volna. Kra'znai (Lajos) minden igényeknek megfelelt, sajnáljuk, hogy ezen jól kiképzett s érdemes fiatal színész jutalmjátékán csak középszámu közönség jelent meg; valamint ő egy e darab is, mely drámai irodalmunkban kitünő helyet foglal el, zsúfolt házat érdemelt volna. Szeg-

iné (yelencei hercegnő) nem találja magát ily szerepekben, míg a népszínművekben helyét jól betöltötte. Bartha (Balbo) elég jó volt. Berzsényi (Guido) ismét rekedt volt, különben játéka ellen semmi kifogásunk nem lehet, habár oly előkelő jeles színésztől igen sokat vár a közönség. Szegfi (Kont) jól elmondta szerepét, de taglejtései s mozdulatai szegletesek voltak. Almási (István) egy kissé több figyelemmel jól játszott volna. Szaplonezai Ida (Banilla) nagy gondot fordított háládatos szerepére, voltak eléggé sikerült jelenetei; hogy azonban ily nehezebb szerepeknek jól megfelelhessen, igyekezzék megtanulni a helyes szavalást; játéka a közönség elismerésében részesült. Balogh (Kopjai) mulatságos alak volt; beszéljen folyékonyabban s ne használjon oly lusta lépéseket, akkor még jobban játszhatja Kopjait s még több tapst arathat. A többi apróbb szerepek is jól voltak betöltve. Az előadás sikerült. —

— Vasárnap, augusztus 7-én „Egy a mi népünk böl“ énekes jellemrajz, 3 szakaszban, németből fordította Berzsényi Károly. Jó vasárnapi előadás, melyben különösen Szabó (Stern) Izsák művészi játéka teljesen kielégíté a nagy számu közönséget. —

— Kedden augusztus 9-én Gerecs János jutalmául másodszer „Hunyady László“ nagy opera 4 szakaszban. Gara Máriát uttall Melle László énekelte oly bájjal a minő a t. művésznők sajátja s az igen esekély számu közönség minden kitüntetésben részesíté. A többi szereplők nagy részben a régi jók voltak. Gerecs, ki az operának egyik legfáradhatatlanabb tagja, nem volt kellőleg s érdeme szerint jutalmazva, kivéve a virág esokrokat melyekkel kiléptekor elhalmozták.

— Szerdán, augusztus 10-én „A csacska nők“ vígj. 3 felv. Philippovicsné (Ris asszony) igen szépen és természetesen játszott, de nem volt eléggé csacska-nő. Philippovics (Duranda) Szaplonezai Ida (Delphine) Berzsényi (Pomerol) Balogh (Fowel) s a többiek is jók voltak; de legjobb volt Kra'znai (Chatelard) ki, főleg az első felvonásban művésziileg játszott. — Az előadást az eső megzavarta, s ennek vagyunk hajlandók tulajdonítani, hogy nem volt egészen összevágó. — Igen kis közönség. —

Szombaton augusztus 13-án
Philippovics István jutalmául
itt először adatik:

„Z A M P A.“

Nagy opera.

— A színházi közönség régóta várja ezen derék művész jutalmjátékát, azért hiszszük is, hogy a szinkör zsúfolva leend.

Gazdaság és üzlet.

Ungvár, folyó hó 11-én tartott hetivásárunk igen esekély volt, az életnek semmi ára, buza köbönként 6 fr. 20. kr, (új) 5 fr. rozs (új) 2 fr. 80 kr, tengeri 4 fr. 60—80 kr, burgonya 1 fr. 20—60 kr. Az időjárás ellen nem lehet panaszodnunk, jó meleg napok járnak, 10-én eső volt s azóta a levegő megfűlt.

Munkács. folyó 8-án a piaci árak hiteles kimutatása: buza alsó ausztriai mérőnként 2 fr. 10—50 kr, rozs 1 fr. 20 kr, árpa 1 fr. 40 kr, zab 1 fr. 20 kr, tengeri 2 fr. széna 1 fr. mázsánként.

A parancsnoki hívatalt hihetlen fiatal korban nyerte el; mert lángese, bátorsága, ügyesege mindenütt kitűnt, s ilyen embernél kivételt tesznek, nem tekintnek a korra szabadhadzában, hol nem az évek száma, de az ítélet, és józansága határoz.

Azonnal bódéjába mentünk s ami nevezetese tudtunk, elbeszéljük egymásnak.

Ha rá gondolkodom a levél fontosságára, esodálkoznom kell, hogy tölthettünk el egy egész órát csupán a mi ügyeinkkel. De az idő rövidnek tetszett s csak a hajó harang ébresztett föl andalgásunkból. Tovább nem lehetett késnie. Még egy pohár Madeyrát kiürítettünk az új barátság megerősítésére, azután elváltunk, megígérve egymásnak, hogy levelezni fogunk. A hajó folyosón még egyszer kezet szoritottunk s vég „Isten hozzád“ at rebegettünk.

Egyik erre, másik arra távozott. Ő a nagy hajóval ment odább, én a kis esónakkal vissza siettem. Néztem ugyan egy darabig a távozó hajót, láttam mint szeldeli a habokat, mint lebeg a víz fölületén, láttam mint lengetik feljök a fehér kendőket; — egyszerre eltűnt s én is mentem a magam útján. Elgondolkoztam, hogy vajjon mikor látjuk meg mi egymást ismét.

(Végo köv.)

Nyiltér *)

„A Közérdekek Csarnoka“ című hetilapnak már ez idő szerinti megindításában legközelebb felmerült akadály által gátolva lévén; erről vállalatom szellemi, s anyagi szives pártolót ezennel oly kijelentés mellett kívántam értesíteni, hogy az említett közlöny megindításának napját, engedélyem érvényességének határ idején belől, annak idején köztudomásra juttatni elnem mulasztandom.
Unghvárott 1864. Augustus 10-én.

Nehrebeczky György.

* Ezen rovatban közlöttékért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelőséget a szerkesztőség.

HIRDETMÉNYEK.

Alólírott fő igazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az erdői legeltetés és makkoltatás minden az unghvári k. kincstári uradalomhoz tartozandó erdőségben folyó évi szeptember hó 1. napjától 1865. év márczius hó 1-ső napjáig bérbe adandó.

A bérleti szándékozók által szóbeli vagy zárt ajánlatok 10% bánat pénzzel terhelve legfeljebb folyó évi augusztus 16-ig adandók be, mely napon a végtárgyalások befejezendők lévén.

Unghvárt 1864. évi július havában.

Az unghvári uradalmat bérelő fő-igazgatóság.

Árverési hirdetmény.

Ungh megye törvényszéke mint telek könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Medve Mária lakárti lakos felesége — Dzapko János és neje Zsuzsána lakárti lakosok ellen 18 forint 75 krajczár követelés és járuléki erejéig, az adós Dzapka Zsuzsána nevére a lakárti 31 sz. tjkben bejegyzett és 710 forintra becsült fél urbéri telek bírói elárvereltetése elrendeltetvén — **Árverési határ időül 1864 évi September hó 12 és szűkség esetében a folyó évi Octóber hó 6-ik napjának reggeli 9 órája** Ungh megye telek könyvi hivatalában ki tüzetett, — melyre a venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatalnak meg, hogy az árverési feltételeket a telekkönyvi hivatalban bár mikor meg tekinthetik, s hogy a kérdéses ingatlan birtok a mennyiben az első árverés alkalmával becs értéken felül elnem adhatnék a második árverésen a leg többet ígérőnek becs áron alól is lefognak ütteni.

Unghvárt 1864 évi Junius hó 22-én tartott törvényszék mint telek könyvi hatóság tanács üléséből.

Podhajeczky Szilárd
Telek bíró.

Hirdetés.

Alólírott vendéglő felügyelősége tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy mind étkezés úgy ital tekintetében is a legjobb ellátással szolgálhat; az étkezésre legjobb ajánlat az, hogy a konyhát továbbra is Fekete József né asszony kezeli s biztosíthatom a t. cz. közönséget, hogy aki egyszer megízleli ezen vendéglői kosztot, állításom valóságáról legjobban meggyőződhetik. — Az italok tiszták és finomak, s a kiszolgálat gyors és pontos.

Unghvárt augusztus hó 1864.

A Savanyúvízi vendéglő felügyelősége.

Gazdasági gépgyár Kapivárt.

(Eperjes mellett.)

Alólírott ajánlja a nagyérdemű gazdaközönség becses figyelmébe gyárában készülő mindennemű gazdasági gépeit mint: legjobb szerkezetű ekéit, burgonya kötőit, sorozó és halmozóit, magtakaróit, rőgtörőit, szecskavágóit, szelelő és elválasztó rostait, vetőgépeit, csépgépeit és gépelyeit; s tb. ki megrendeléseket is elfogad, minden nagyobb szervezetű gépekre és jutányos ár mellett czél szerű és szilárd szerkezetért kezeskedik.

Benczur Emil,
gépész - mérnök.

200,000 frt. o.é.

nyerhető

a t. év 1-ső octoberi hitel sorshuzásnak ígervényei által

és ára csak 3 ft. 50 és 50 kr. bélyeg.

SOTHEEN J. C. Bécsben.

Ily ígervények kaphatók UNGHVÁROTT Pollák Fülöp kereskedésében.

BIZTOSÍTÁS!

Az első magyar

ALTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

alólírt ügynöksége

léggárók, tűzveszély s a szállított javak

veszélye ellen valamint az ember életére biztosítási bevallásokat elfogad

mindennap reggeli 8 órától délutáni 6 óráig.

Ungvár, augusztus hó 1864.

BÁNOCZY és KOREGTKO
(Özvegyi házban.)

Haszonbérleti Hirdetmény.

Folyó 1864-ik évi október hó 31-én alant olvasható bérlemények bérleti határideje lejárván, s így ezek november 1-től — 6 évi tartamra bérbe adandók, a bérleti szándékozók 10% bánatpénz letétele mellett alólírott igazgatóságnál — hol a bérleti feltételek megtekinthetők — haszonbérlelhetnek, s illetőleg ajánlatokat tehetnek.

Halászat	Alsó Domonya
"	Felső Domonya.
"	Ó-Kemenceze
"	Nevitzke
Ungvárt a hajó koresmában lévő ből 2 szám.	
"	" " " " 3 szám.
Radváncon:	Mészárszék
Kis Bereznán:	Malom.
Gerény:	586 □ öl kert.
Hosszu-Mező:	Bodzás irtás.
Ó-Kemenceze:	Kremenki erdő rét.
Nagy Laáz:	Föld a Denglazi koresma mellett.
"	" a Nyisni horb hegyfark mellett.
"	" Visnyihorb.
"	" Klusoboroeh.
Radváncon:	Kert az Egerfa mellett.
"	Komáromi féle belsőség.
Perecseny:	Föld Medzi-Vodámi.
"	" az árokret alatt.
Felső Remete:	Gétás rét
"	" Ternává "
"	" Szinatoria "
Perecseny:	Biffelet, Martinka, Polyanka, Kidorolás, Nyisni-Láz.
Árok:	Koresmaház, Pálinkaház, regálé jog s 1/2 telek.
Beg. Pásztély:	koresmaház, árulási jog s 1/2 telek
Polena:	" " " " "
Poroskó:	" " " " 1 "
	Ungvárt július 28. 1864.

Az ungvári uradalmat bérelő fő-igazgatóság.

Verpachtung's Anzeige.

Am 31. October 1864 laufen die Pachtverträge nachfolgender Objecte ab, und sind selbe vom 1. November d. J. auf die Dauer von 1—6 Jahre in Pacht zu geben, hierauf reflectirende wollen ihre Anträge nebst 10% Vadium bei der gefertigten Administration einreichen, wo auch die Pachtbedingungen zur Einsichtnahme vorliegen.

Fischerei in	Alsó-Domonya.
"	" Felső-Domonya.
"	" Ó-Kemenceze.
"	" Nevitzke.
Ungvárer Gewölb beim "Schiff"	Nr. 2.
"	" " " " Nr. 3.
Fleischbank in	Radváncon.
Mühle in	Kis-Berezná.
586 □ Klafter Gartengrund in	Gerény.
Rottung Bodzás	" " " " Hosszumező
Waldwiese Kremenki	" " " " Ó-Kemenceze.
Feld neben Denglazer Wirthshaus	Nagy-Laaz.
Nyisni horb pod hegyfarkom	"
Feld Visnyi horb	"
Feld Klus-Oboroeh	"
Komaromisches Intrawillan	in Radváncon.
Garten neben Egerfa	" " " "
Feld Medzi-Vodámi	" " " " Perecseny.
Feld unterhalb der Canalwiese	" " " "
Wiese Gétás	in Turia-Remete.
"	" Ternáva " " "
"	" Szinatoria " " "
Perecseny, Biffelet, Martinka, Polyanka, Kidorolás, Nyisni-Láz.	"
Wirthshaus, Branntweinhaus, Schankrecht, und 1/2 Ansässigkeit in	Árok.
Wirthshaus, Schankrecht und 1/2 Ansässigkeit in	Beg. Pásztély.
Wirthshaus, Schankrecht und 1/2 Ansässigkeit in	Polena.
Wirthshaus, Schankrecht und 1 Ansässigkeit in	Poroskó.
	Ungvár am 28. Juli 1864.

Administration des Generalpachts der Staats-Domäne Ungvár.

Kos eladás.

Bujanovics Rudolf zemplénmegyei feketepataki juhászatából való, s feles számmal levő husz darab hágó kos 10—25 frtíg rúgó szabott áron helyben Feketeptakon szabad kézből eladó.

Ungvár, Ungvárt Jäger K. betűivel.

Kos eladás.

Bujanovics Frigyesnek Tót-Izsépen (Zemplén megye) finom, jó hágó kosai vannak eladók, darabja 15 frttól 30 frtíg o. é.